

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas I. Quid tenendum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](#)

Disputatio V.

113

censoribus, & contra nostram sententiam pro-
hunciatum esse. Noster disputatione 39. pe-
tit, ut concederentur Disputationes, quot ef-
sent necessariae, quod cum peteret, duo inter
alia notanda dixit. I. Non desunt inquit, mul-
ti, qui humano hæc tantum spectantes Consilio,
aperte nobis denuntiant, frustra hos cœtus fieri,
frustra nos laborare, cùm apud eos dicamus,
qui prejudicata re ad audiendum accedunt,
siuamque sententiam multis jam antè annis se-
mel, atque iterum pronuntiarunt, subscripte-
runt, iure jurando fanxerunt. II. Quis de San-
ctitatis vestræ Justitia, prudentia, & benignita-
te bene sentiens, timeat in tam gravi fidei causa,
Sanctitatem vestram Ordini Religioforum de
Santa Ecclesia non malè merito, nec ad ci-
nserendum prorsus inutili, humiliiter suppli-
canti negaturam; quod ne Hæretico quidem
negaretur, si audiri, & cognosci causam suam
vellet ab iis, qui de illa non præjudicassent, nec
sibi illo alio nomine suspecti essent. Conces-
sat Pontifex necessarios conventus. Habitæ
de hoc punclo disputationes 9. hoc ordine dis-
tributæ.

1. De statu Controversiarum utriusque partis.
2. Impugnata prædeterminatio physica ex S. Scriptura.
3. Ex Conciliis præsertim Tridentino, Senonensi.
4. Ex Doctrina S. Augustini.
5. Ex testimoniis aliorum PP.
6. Ex Consen-
tione cum Doctrina Calvini & ejus discipulo-
rum.
7. Ex absurdis, quod tollat libertatem, & gratiam sufficientem, Deum Autorem pec-
cati constitutat.
8. Ex Doctrina & principiis S. Thomæ.
9. Ex Authoritate Scholastico-
rum, præcipue eorum, qui contra Hæreticos
defenderunt Tridentinum.

Quibus habitis obtinuimus, inquit Ripalda,
ut novum de sententia Prædeterminantium,
novum & favorabilius de nostra judicium, Car-
dinalis & censores significant, aliterque nos
& causam nostram alpicent.

IN C S P I T Disputatio tota die 20. Martii
1602, ultima fuit 22. Februarii 1606. coram Cle-
mente VIII. fuerunt disputationes 37. inclusivè
ad scientiam conditionatam, & ultima ante il-
lum fuit, secundâ Januarii 1605. Postea Cle-
mens in morbum incidit & mortuus est, sub quo
nihil fuit destinatum ad disputandum circa
physicam prædeterminationem; alia 10. habitæ
fuit ante Paulum V. à Mense Septemb. usque
ad Februar. sequentis anni. Primas 9. dispu-
tationes ex Nostris habuit Valentia, cui post
mortem succedit Arrubal usque ad 19. incidit
in morbum, succedit illis de la Bastida usque ad
postremam. Ex Dominicanis disputavit Dida-
eus Alvarez. Cui succedit Thomas de Lembo.

Modus Disputationum hic erat. Utrique
parti præfigebatur dies & quæstio. 2. Censo-
ribus præmittebantur in sequenti disputatione
alterenda, qualia erant Testimonia Patru, ut ita

informati censores accederent. 3. Duabus ad-
minimum horis, interdum quatuor. Noster de-
fendebat, oppugnabat Dominicanus Molinam.
4. Post disputationem egrediebantur Genera-
les, & Censores coram Papa & Cardinalibus
ferebant judicium. Scribebat Censuram Se-
cretarius; præcipiebat autem Pontifex omni-
bus sub gravi poena secretum. Sed Ordo hic
aliquantulum fuit immutatus post 7. dispu-
tationem usque ad ultimam, nec ferobatur Cen-
sura nisi postridie. 5. Demum Papa cum solis
Cardinalibus conveniens sententiam de re tota
ferebat.

Finis disputationis fuit 28. Aug. 1606. die S.
Augustini. Papa immunem à Censuris Do-
ctrinam Molinæ pronuntiavit. Utrique parti
sua Doctrina permitta, donec aliud à S. Sede sta-
tuaretur, modò neutra pars, aliam censuraret.
Processusque ulteriores interdicti.

Quod autem non sit quidquam datum in
hac materia favori, multa probant. Nam multi
tunc sunt nobis denegata, inter qua tria singu-
laria. Petimus alios Censores, denegati.
Petimus ut Doctrina Bannez quoad aliqua
puncta examinaretur, denegatum. Petimus
ne remitteretur ad suam Diæcessim Bellarmi-
nus, remissus.

HANC Historiam accepit P. Ripalda ex ore
ipsius de la Bastida cum jam esset extra Societa-
tem. Ita habent præsentem Historiam Acta
hujus causæ, quæ confecit Arrubal. & Salman-
ticam detulit telsquitque mortuus. Conser-
vant ea quæ reliquit P. Bartholomæus Perez
Compluti, qui Affiliens Hispaniarum sæpe pro
Generali disputationibus adfuit, quod etiam
significant Literæ ad eundem Ripalda Româ
missæ, multa etiam existimamus ex ore piæ
memoriæ. Patris Præmislati Rudnicki, qui
tum temporis Romæ degebat, & fuit nostræ po-
stea Provinciae Præpositus, & Serenissimi Joani-
nis Casimihi Regis Poloniæ, in literis institutor,
vir qualem secula fierunt.

Q U A Æ S T I O III.
*Quomodo se habeat Scientia Conditionata ad
collationem auxiliis efficacis.*

QUæ aliæ in 1. parte tacta non sunt, hæc à
nobis dicentur, tanquam magis connexa
cum præsenti materia.

DIFFICULTAS I.

Quid Tenendum.

HAnc hæc quæstionem examinabimus, quam
ponit Veckierus 1. p. d. 19. num. 24. sub
his terminis, quem uolum habeat Scientia condi-
tionata. Arriaga, d. 21. de Providentia. Sic pro-
ponit titulum. An providentia Dei necessario
requirat scientiam medium, & Borrull, d. 25. de
directione & necessitate scientiæ mediae.

(K) 3 Fun-

OD
sski
et Z:

Tractatus IV.

Punctum Difficultatis 1.

Premittitur quædam.

PRAEMITTO 1. Duplicum à Nostris ponit scientiam conditionatam. Quandam directam, & quandam reflexam. Directa est, quæ respicit simpliciter futuritionem conditionatam à suis causis necessariò requisitis conditionatè dandis, reflexa est, quæ respicit futuritionem conditionatam non utcunque sed prout pendentem ab aliquibus causis conditionatis, præsupponentibus ipsam futuritionem conditionatam. Prioris exemplum est. Sitali vocatione vocaretur, consentiret. Secundæ exemplum est. Si præsupposito consensu prædefinirem illius consensum, non impedit voluntas, ne fieret prædefinitio, fieretque consensus. Hæc Divisio etiam in principiis nostris tenetur: quia etiam nos admittimus prædefinitions aetuum bonorum, adeoque objici illas prædefinitions conditionatè positas, conditionata scientia.

PRAEMITTO 2. Duplicum etiam quosdam ponere infallibilitatem objecti Scientia conditionata. Quandam infallibilitatem simpliciter, & aliam infallibilitatem ex suppositione, infallibilitatem priorem præcedere ipsam scientiam conditionatam, posteriorem subsequi nonnisi eandem. Prioris exemplum ponunt. Si vocaretur tali vocatione consentiret, posterioris exemplum, ex suppositione si vocaretur, consentiret. Hujus infallibilitatis distinctionem innuit Fassolus in parte q. 14. ait. 13. num. 511. additque infallibilitatem reflexam cadere non solum supra effectum, sed etiam supra voluntatem & conditionem: quia per illam non solum habetur effectus determinatus futurus simplicitet sub conditione à causa libera; sed etiam futurus infallibiliter; ita ut causa non possit non esse, se liberè determinatura ad illum effectum, & conditio per suam promotionem non possit non esse, habitura cunctem effectum. Ut hæc divisio expendatur.

PRAEMITTO 3. Futuritionem Conditionatam, & suppositionem futuritionis conditionata non esse idem formaliter. Ratio, quia directum & reflexum non sunt idem formaliter, supposition autem futuritionis, habet se per modum reflexi. Quæ ipsa futuritionis supposition duplex adhuc potest cogitari. In primis supposition objectiva, seu objectum notitia & supposition formalis seu reluentia in intellectu supponentis, v. g. Dei. Et hæc supposition formalis est distincta à futuritione conditionata: quia futuritio conditionata est quid creatum, reluentia autem illius, est quid increatum nempè actus divinæ mentis. Et de hac suppositione formalis nihil est quod dicatur in præfenti.

PRAEMITTO 4. Futuritionem conditionatam & suppositionem futuritionis objectivam esse idem

in re. Ratio. Tum quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate, nec appetit, quid real suppositio illa addat. Tum quia intrinseca determinatio suppositionis, est ipsa futuritio conditionata; hoc ipso enim non esset intrinseca, sed ab extrinseco, sed suppositio futuritionis realiter accepta est intrinseca determinatio futuritionis, quid enim aliud? Ergo suppositio futuritionis realiter loquendo est ipsa futuritio conditionata. Tum quia, separata à futuritione conditionata illam suppositionem futuritionis realiter superadditam, vel est quod est, vel non est, quod est. Sinon est quod est. Ergo non est futuritio conditionata. Si est quod est. Ergo, est suppositio sui: 'quia suppositio sui ad se, est cum esse supponitur sibi. Si autem est quod est, hoc ipso est supponitur sibi. Quid si futuritio conditionata & suppositio futuritionis sunt idem in re, tunc à quo realiter loquendo habetur futuritio conditionata, eaque intrinseca, ab eodem habetur suppositio futuritionis objectiva realiter loquendo: hoc ipso enim non est idem realiter. Cumque futuritio conditionata in re habeatur secundum esse intrinsecum ab ipsomet prædicatis suis, etiam suppositio illa in re habetur ab iisdem prædicatis.

PRAEMITTO 5. Suppositionem futuritionis objectivam haberis formaliter ab ipsomet illa. Ratio. Tum quia esse hominem, habetur intrinsecus formaliter ab ipsomet esse hominis, vel Animalis Rationalis. Ergo & suppositio futuritionis objectiva, habetur formaliter ab ipsomet illa. Tum quia suppositio objectiva alicuius ad se, est esse quod est, ut immediate ante dictum. Unde si non esset hic terminus suppositio, & relinquatur hic terminus esse quod est, a quo plenus haberetur conceptus suppositionis objectivæ alicuius ad se, quod nota est suppositionem objectivam sui ad se, esse idem formalissime cum esse quod est; ad eum modum, quo si a quo plenus haberetur conceptus objectivus de homine etiamsi non esset ullus terminus ly homo, & relinquatur solum ly Animal Rationale, signum esset hæc duo formalissimè idem esse. Sed unumquodque quod est esse quod est, habet ab ipsomet suo esse, adeoque & futuritio conditionata suppositionem sui habebit ab ipsomet illa suppositione objectivè spectata. Tum quia suppositio absolutæ existentia non habetur à scientia visionis, nec suppositio possibilis, habetur à scientia simplicis intelligentiæ. Ergo neque suppositio conditionata objectivæ spectata habebitur à scientia conditionata.

Solvuntur objections.

DICES 1. Cum Fassolo. Non sunt formaliter idem intelligibile objectum, causam liberam operari hoc simpliciter, & causam liberam operari hoc, ex suppositione quod operetur hoc, estq; hoc manifestum in terminis: quia pri-

num est liberum, estq; proficisciens à causa libera ut potente non operari hoc, secundum autem est necessarium proficisciens à causa libera, ut non potente operari hoc. Ergo cùm futurum conditionatum sine suppositione pendeat à potentia indeterminata ad unum, futurum autem conditionatum ex suppositione pendeat à potentia determinata ad unum, impossibile planè est, ut idem sub eadem præcisè ratione formaliter est, ut futurum ex suppositione simpliciter sit futurum ex suppositione.

R E S P O N D E T U R. Concedendo Totum. Diciq; potest, quod posito futuritionis conditionata habeatur causaliter & effectivè, ut ita dicam ab ipsam causam ex suppositione operatura. Sed nego quod suppositio futuritionis conditionata objectivè & constitutivè habeatur illa causa, sicut effectivè unaquaque res habet esse suum à causa, objectivè autem à suis principiis intrinsecis. Concedo item simpliciter futuritionem absq; suppositione importanter ipsius esse: Suppositionem autem futuritionis imp̄ ortare esse & compositionem esse; quod indicat illud Axioma: Omne quod est, quando est, ne cesset esse. Sed inde non sequitur, quod objectiva suppositio futuritionis habeatur aliud, quam à seipso. Sicut & ipsa illa compositione.

DICES 2. cum eodem. Esse, potest in ordine ad suam causam considerari dupliciter. 1. Ut si maliter pendens à causa. 2. Ut simplificiter concomitans causam præscindendo à prædicta dependentia. Primo modo Esse comparatu: ad causam sub potentia ad non esse, si causa est libera. Secundo modo, Esse, non potest comparari ad causam sub potentia ad non esse: quia compararetur ad contradictorium ejus, quod cum ipsa est concomitans. Futurum conditionatum simpliciter, respicit priorem illam causam, futurum autem conditionatum ex suppositione importat esse ut concomitans causam. Hæc autem duo esse, non sunt formaliter idem objectivum verum. Quod etiam infra alia methodo urget.

R E S P O N D E T U R. Concedendo Totum. Neque enim in hoc est difficultas, an prædictæ formalitates sint distinctæ, sed supposita illarum distinctione, an ab aliquo intrinseco per prius haberi possint.

DICES 3. cum eodem. In effectu conditionato libero determinato, quamvis profecto à causa libera indeterminata duplex suppositio est: distinguenda. Altera extrinseca per ordinem ad suam causam: Si enim supponitur futurasà sua causa, non potest non esse ab illa futurus. Et altera est intrinseca per ordinem ad summum contradictionem, quæ suppositio est universalissima, & ideo considerari potest in ipso motu Deo, qui etiam ex eo, quod supponatur esset Deus, non potest esse simul Deus & non Deus,

Hæc ipsa suppositio intrinseca considerari potest. Vel primò formaliter, concipiendo non solum hoc, sed hoc non posse esse non hoc, ex eo, quod supponatur esse hoc. 2. Potest accipi fundamentaliter concipiendi scilicet non nisi hoc. Ex quo ulterius inferit infallibilitatem ex parte ipsius effectus in se præcisè considerati, convenire futuro ex suppositione intrinseca non formaliter, sed fundamentaliter; hæcque sola est objectum præsuppositum scientiae conditionatae. Cujus Rationem dat. Quia ad hoc ut intelligamus divinam præscientiam de tali objecto esse omnino infallibilem, non est omnino necessarium, ut illius præscientie præcedens objectum sit, non solum hoc determinatum, sed etiam non posse hoc determinatum esse non hoc; immo hæc incompossibilitas verè est quid posterioris & consequens fundatum in hoc determinato, cùm prius in unaquaque re sit esse id quod est, quām non esse aliud à se distinctum, & sibi oppositum.

R E S P O N D E T U R. Concedendo distinctionem duplicitis suppositionis extrinsecæ & intrinsecæ. Concedo, intrinsecam suppositionem posse esse aliam formalē, aliam fundamentalē. Concedo, solam fundamentalem suppositionem sufficere ad hoc, ut scientia conditionata, suppono directa, ferri possit in illud objectum conditionatum. Sed nego formalem illam intrinsecam suppositionem objectivè acceptam non posse haberet illam et ipsa. Concedo. Illam suppositionem intrinsecam formalem esse posteriorem suppositione fundamentali intrinseca. Sed nego, esse posteriorem scientiæ conditionata reflexa, ut ita dicam. Urgetq; inter alia paritas. Si futurito conditionata fundamentalis præcedit notitiam conditionatam directam. Ergo & suppositio conditionata futuritionis præcedet scientiam conditionatam reflexam. Concedo quidem, suppositionem esse sui ad se, in quantum infert formales reduplicaciones, non esse nemine cogitante: hæc enim reduplicaciones sunt opus intellectus. Sed nego objectum illarum non haberi nemine cogitante.

DICES 4. cum eodem. Scientia conditionata, non quidem ut causa infallibilitatem intrinsecæ causans, sed per extrinsecam denominationem causat summam infallibilitatem in causa libera, ita ut effectus futurus infallibiliter à causa indeterminata, prout illa subest scientia; intelligatur effectus ut infallibiliter futurus, quod ipsum probat Auctor. S. Th. 2. 2dæ. q. 1. art. 3. ad 2. & q. 6. de verit. ar. 3. & q. 14. a. 8. ad 13. & quol. 12. q. 3. a. 3.

R E S P O N D E T U R. Negando infallibilitatem illam ipsam quam appellat Faſfolus summam, primò accipi ab ipsam scientia. Sed pullular ex conditionata futuritione: Nam ratione nostra, prius est ipse effectus futurus conditionatè,

(K) 4 item,

OL
ski
et Z:

Tractatus IV.

item, suppositio etiam objectiva futuritionis, secundum jam dicta, praeipsa scientia noscente illam futuritionem. Ruris, si scientia conditionata non causat illam infallibilitatem intrinsecè, & si illam continet in se intrinsecè ipsa futuritio conditionata, hoc ipso, illa infallibilitas per prius habetur ab ipsam futuritione. Deniq; si concedat arguens infallibilitatem intrinsecam haberri ab ipsam futuritione, si concedat infallibilitatem extrinsecam, quæ habetur à scientia conditionata divina, hoc sensu esse summa, quia proveniens extrinsecè ab actu divino, de hoc non erit difficultas, nam dici potest, Petrum esse hominem, idque infallibiliter infallibilitate summā, hoc est divinā, haberri à scientia Dei noscente Petrum, esse hominem. Auctoritates in oppositum non probant primam infallibilitatem futuritionis conditionatae haberri à scientia divina.

INSTAT Idem. Dicitq; se non negare, quod in effectu conditionate futuro, habeatur etiam infallibilitas ex parte cause, orta ex suppositione ipsiusmet effectus futuri, nec dicit se contendere, quasi infallibilitas orta ex suppositione effectus sit minor infallibilitate orta ex præsuppositione scientiae; utriusq; enim oppositum implicat contradictionem, nec contendit infallibilitatem ex suppositione scientiae esse priorem infallibilitate ex suppositione effectus: Potest enim utraque ponи in eodem signo; contendit tamen inter illas infallibilitates esse notabilem differentiam: quia infallibilitas ex suppositione præscientiae oritur ex aliquo distincto à futuro conditionato simpliciter, & ideo purificata conditione transire potest in futurum absolutum simpliciter. At verò infallibilitas ex suppositione ipsiusmet futuri nō oritur, nisi ex ipso met futuro conditionato simpliciter, in quantu[m] tale est formaliter, & recipitur in futuro conditionato ut formaliter involvente seipsum quantum conditionatum; proinde purificata conditione non remanente futuro ut formaliter conditionata, sed transeunte in absolutum, non potest illa infallibilitas manere absoluta. Sed ut habeatur infallibilitas absoluta, debet intelligi alia suppositio ex futuro absoluto simpliciter.

RESPONDETUR. Concedo, esse differentiam notabilem inter infallibilitatem ortam ex suppositione præscientiae, ab infallibilitate orta ex suppositione futuritionis: quia illa est posterior, hæc prior, quia illa habetur formaliter ab aliquo divino, hæc, ut supponitur, ab aliquo creato, loquimur enim de futuris conditionatis creatis: illa habet ab eo quod existat physicè in mente divina, hæc habetur nonnisi objectivè. Concedo, quod infallibilitas orta ex suppositione præscientiae, oriatur ab aliquo distincto à futuro conditionato. Concedo, quod purificata conditione transeat, ut ita dicam,

scientia conditionata in absolutam. Sed nego, purificata conditione, non transire, ut ita dicam, effectum conditionatum in effectum absolutum. Concedo, quod ut habeatur infallibilitas absoluta, debeat intelligi alia suppositio ex futuro absoluto simpliciter, sed querere restat cur hæc futuritio absoluta non poterit convenire & haberri primo ab ipso futuro conditionate, ob purificatam conditionem transeunte in absolutum, præcipue cum assumamus non ideo aliquid futurum, quia noscitur futurum, sed ideo noscitur quia est futurum.

DICES V. cum eodem. Futurum conditionatum non habet unde possit defumere infallibilitatem. Non ex causa: quia hæc indeterminata; non ex ipso: quia hæc queritur de infallibilitate effectus per ordinem ad suam causam, non per ordinem ad suam intrinsecam entitatem. Non ex decreto Prædeterminante. Ergo debet haberri ab ipsam scientia.

RESPONDETUR. Quamvis hic queratur de infallibilitate effectus per ordinem ad suam causam, sufficit illam derivati titulo correlationis ex ipsam suppositione effectus: Si enim effectus ex suppositione est infallibiliter futurus, etiam causa ex suppositione est illum infallibiliter causatura, habebitur q; infallibilitas ex vi prædictæ correlationis, licet non habeatur per prius à scientia conditionata. Videantur dicta in prima parte; An scil. effectus conditionatus possit nosci, in causa prout operatura.

Punctum Difficultatis 2.

Proponuntur Tenenda.

ASSEROI. Non esse necessariam scientiam conditionatam ad collationem auxiliis ut sit.

RATIO. Tum quia antecedenter ad consensus conditionatum gratiosum, est necessaria collatio auxiliis, & tamen tunc non datur antecedenter scientia conditionata: Non enim antecedit summi objectum. Ergo apparet non esse necessariam ad collationem auxiliis ut sit, Scientiam conditionatam. Tum quia scientia simplicis intelligentiae est causa aliorum. Ergo est causa & fabricationis auxiliis, quo posito, si urgetur. Scientia quæ est causa fabricationis auxiliis, est sufficiens, ut prælucet voluntati conferendi auxiliis: Non est enim major ratio de uno quam de alio. Præcipue autem cum hic agatur de voluntate collativa non efficacis auxiliis quæ talis, nec sufficientis quæ talis, sed auxiliis pro aliquo signo abstractentis à ratione efficacis vel sufficientis. Tum quia. Posito, quod prælucet collationi auxiliis scientia simplicis intelligentiae, non ferretur adhuc voluntas, in incognitum; & si aliis eventis potest prælucere scientia simplicis intelligentiae, non apparet, cur auxilium abstractens à sufficienti & efficaci, debet

REPLICA
THEMI
Zianow
Tom. I.
D. V.

Disputatio V.

117

debeat conferri, nonnisi ex præluciente scien-
tia conditionata.

A S S E R O 2. *Non esse necessariam scientiam
conditionatam felicis eventus ad hoc, ut conferatur
auxilium, proportionaliterque ad collationem suffi-
cientis auxiliis, non erit necessaria scientia conditio-
nata felicis eventus.*

RATIO. Tuna quia. Non est necessaria gra-
tia efficax ad consensum: quia aliás, qui habe-
ret solam sufficientem, careret aliquo necessaria
requisito ad consensum. Ergo neque est ne-
cessaria ad collationem auxiliis, scientia condi-
tionata felicis eventus. Tum quia, si ad colla-
tionem auxiliis ut sic esset necessaria scientia fe-
licis eventus, non posset unquam Deus largiri
auxilium merè sufficiens: semper enim prædi-
deretur secuturitio effectus. Quomodo ergo
cum auxilio sufficienti fieret negatio secuturi-
onis effectus? Tum quia, si ad collationem
auxiliis esset necessaria scientia conditionata fe-
licis eventus, & nosceret Deus in sufficienti auxi-
lio felicem eventum, & non nosceret. Non
nosceret quidem: quia hoc depositum ob-
jectum, & definitio auxiliis sufficientis: nosceret
autem per te: quia in tuis principiis non potest
conferre illud auxilium, nisi cum scientia felicis
eventus. Qui ipse mediis terminis sic aliter
proponitur. Si notitia felicis eventus esset ne-
cessaria ad collationem auxiliis, esset necessaria
ut posset dirigere ad collationem talis auxiliis:
ad quid enim aliud? Sed notitia felicis eventus
non potest dirigere collationem auxiliis suffici-
entis, quod ipsum probatur? Quia si ad colla-
tionem auxiliis sufficientis esset necessaria direc-
tio per notitiam felicis eventus, tunc notitia
contradictorii, esset notitia dirigens positionem
alius contradictorii: Nam ad positionem auxi-
lii non habentis felicem eventum, requireretur
notitia auxiliis habentis felicem eventum. Se-
quela autem admittit non potest, quia ad fabri-
cationem hominis non requiritur formaliter,
tanquam quid influens, notitia de non homine
sue Leone: Pone enim per impossibile, nosci
non hominem à Deo, & non nosci hominem,
qui notitia non hominis dirigeret produc-
tionem hominis? Alias producendo hominem
produceret non hominem: Hoc enim produ-
ceret, cuius notitia dirigitur, in productione au-
tem hominis per te dirigitur notitia non ho-
minis.

A S S E R O 3. *Ad collationem auxiliis pro statu
absoluto est necessaria antecedenter scientia conditio-
nata secuturi eventus.* Dixi, ad collationem
auxiliis, non autem ad rationem auxiliis: quia im-
possibili omni scientia conditionata, posset ad-
huc esse auxilium efficax, & prævisa possibili-
tate secuturitatis effectus ex illo auxilio, posi-
to quod incideretur in auxilium, quod esset ope-
raturum si daretur, esset illud auxilium effi-
cax & in se efficax, licet non daretur tanquam

efficax, nec habens rationem domini ex parte con-
ferentis; quia collatum sine prævisa antece-
denter secuturitatis effectus. Dixi item, esse
necessariam notitiam secuturi eventus, & non
consensus conditionati: quia tam negatio con-
sensus, quam consensus, est eventus secuturus,
estque quid commune utriusque.

RATIO asserti est. Tum quia, si ad collatio-
nem auxiliis pro statu absoluto non esset ne-
cessaria scientia conditionata secuturi eventus, non
esset necessarium, Deum non operari cœco
modo, est autem necessarium universaliter,
Deum non operari cœco modo, exigente id ra-
tione ipsa providentia. Sequela probatur. Quia
si pro statu absoluto conferret Deus auxilium si-
ne scientia conditionata eventus, operaretur
tanquam nescius, cum tamen posset scire, tene-
turq; operari tanquam omniscius. Tum quia.
Major est necessitas & obligatio in Deo ut pru-
denter agat, quam in homine prudente, & ta-
men in illo est obligatio, ut dum non cogit ne-
cessitas se permitendi calui, operetur ex notitia
quid futurum sit. Tum quia. Deo tribui debet
omnis possibilis perfectio, eoq; ipso quia possibi-
lis est, jam Deo inest, possibilis autem est per-
fectio, quae sit notitia eventus conditionati ante
collationem auxiliis pro statu absoluto. Et haec
fuit mens Aug. lib. i. ad Simplicianum quæst. 2.
*Cujus miseretur, sic cum vocat, quomodo sicut ei con-
gruere, ut vocantur non respat.*

A S S E R O 4. *In collatione auxiliis efficacis pro
statu absoluto movetur Deus ipsa bonitate efficacia,
secuturitatis effectus.*

RATIO. Tum quia, ut alibi dictum, præde-
finit Deus actiones bonas. Ergo & potest mo-
veri bonitate secuturitatis effectus ad ipsam
collationem: Si enim bonitas secuturitatis ef-
fectus potest mouere ad sui prædefinitionem,
cur non poterit mouere ad sui collationem?
Tum quia tribuendus est Deo perfectissimus
& sanctissimus modus agendi, si cætera sint pa-
ria, perfectius autem & sanctius Deus ager, si
tribuat illa auxilia ex motivo illorum efficacie,
ut ita proportionentur inter se, si cætera sint pa-
ria, Sanctitas & Omnipotentia. Nimurum, ut
sicut concurreat omnipotentia ad omne produ-
cibile, ita inclinetur moveatq; se sanctitas com-
municans se suo modo creaturæ ad quodcunq;
sanctum, qualis est gratiosus eventus. Dixi cæ-
teris paribus. Quia possibile erat, Deum facere
etiam salva libertate, ut nulla forent peccata in
mundo, quod non fecit, quia voluit ex malis bona
elicere potius, quam nullum malum permittere. Tum quia. Objectum illud est hic & nunc
volibile. Nullumque est fundamentum, quod
sua volitione versante circa illum eventum grati-
osum, nolit uti in auxiliis collatione efficacis.

A S S E R O 5. *Deum in collatione auxiliis suffi-
cientis pro statu absoluto non moveri ejus ineffica-
cia, qua tali.*

RATIO.

OL
sKi
et Z:

RATIO. Quia hoc dedecet sanctitatem divinam, ideo dare auxilium: quia cum illo est aliquis peccaturus. Nec convenit serio desiderio consequenda etiam per auxilium sufficiens operationis, quantum est à parte Dei.

DICES I sunt autores circa hæc asserta: quia quidam dicunt necessariam esse in Deo directionem scientiae conditionatae in collatione auxilii pro statu absoluto, titulo infinitæ scientiae divinae, & non titulo providentiae. Hanc sententiam defendit Arriaga. d. 32. in 1. p. n. 43. Alii dicunt eam quidem esse Deo possibilem, defactoq; Deum illâ uti, sed non esse necessariam, ita docet Borrul. Priorem quidem partem a. num. 825. posteriorem a. num. 876. licet tandem fateatur sub disjunctione esse necessariam. Alii autem dicunt hanc directionem, non solùm esse possibilem, usurpariq; de facto, sed etiam esse necessariam, ita post Suar. Vecken. de Dco d. 19. n. 24. solvendę sunt contrariorum rationes.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur Objectiones.

Contra 3. Assertum.

DICES I ex Arriaga. Omnes causæ, quibus operatio indiget, in statu absoluto, debent necessariò apprehendi, in statu conditionato sub conditione si. Ergo si in statu absoluto requiritur aliqua causa, illa debet prævideri in conditionato. Atqui ea quæ desumuntur ex ipsa futuritione conditionata, qualis est scientia media, & illa quæ eam supponunt, non possunt ullo modo apprehendi ut causa in statu conditionato. Ergo.

RESPONDETUR. Omissis aliorum responseibus, dici potest, quod omnes causæ, quibus operatio indiget, tanquam applicantibus vim agendi in statu absoluto, debent necessariò apprehendi in statu conditionato. Respicit hæc responsio illud principium, quod applicativa non diversificant effectus: & sic sive ignem applicet Deus sive homo, eadem erit entitatè ignitio. Quia autem scientia conditionata habet se non nisi per modum applicativi auxilii, quod prævidetur v.g. efficax, ideo non erit necesse ut præcedat collationem conditionatae conditionati auxilii, licet scientia conditionata præcedat collationem absolutam auxilii pro statu absoluto. Addi & hoc potest. Omnes causæ, à quibus effectus pendet pro statu absoluto ab iisdem pendet pro statu conditionato. Ab iisdem inquam, vel formaliter, vel in ordine ad intentum finem æquivalenter se habentibus, quæ hoc ipso non essent æquivalenter se habentes, si idem præstare non possent. Jam autem scientia condi-

tionata, quæ requiritur ad collationem auxilii, pro statu absoluto æquivalet in ordine ad dirigidum scientia simplicis intelligentiæ: æquivalet inquam, quia necessitas scientiae conditionatae est, ne cœco modo agat Deus, sed prævideat id quod prævideri potest in ante, quod quia antecedenter ad statum conditionatum sufficienter præstat scientia simplicis intelligentiæ, sit ut æquivalet scientia conditionata in ordine ad hunc actum, de quo in simili actu in 1. parte. Porrò ista æquivalencia non unquam est accipienda: Nam pars materiae B. & pars materiae A. æquivalent sibi, & tamen, eadem pars materiae, pro statu conditionato, & pro statu absoluto, debet constitutere compositum: quia non æquivalent sibi in ordine ad constituendum idem omnino individuum. Jam autem in ordine ad directionem, æquivalentes sibi scientiae: quia utrumq; facit, ut hic & nunc non dicatur Deus operari cœco modo, sed modo, qui hic & nunc in illo operandi modo requiritur.

DICES 2. cum eodem. Si Deus ad dandum absolute auxilium necessariò requirit scientiam conditionatam. Ergo quando dicit, si dedero absolute auxilium, debet ibi intelligi hoc: Sidero cum scientia media auxilium, respondebit Petrus. Hoc autem non posse per eam scientiam dici, etiam nos fatemur: Eset enim idem ac dicere. Si dedero sciens futurum effectum, erit effectus: quod ad scientiam necessariam pertinet, & esset ridicula cognitio. Ergo cum Deus per eam scientiam, etiam cognoscat providentiam suam perfectam, ideoque dicat. Si cum mea infinita providentia volviero dare auxilium Petro, ille respondebit, in ea autem providentia non includetur scientia media, evidenter fit, eam non esse simpliciter necessariam etiam ex parte Dei, ut det auxilium & concurat nobiscum.

RESPONDETUR. Negando collationem auxilii pro statu absoluto recte explicari, si dedero auxilium pro statu absoluto sciens futurum effectum, erit effectus. Ratio, quia status absolutus, hoc ipso quia absolutus est non, involvit particulam si. Rursus status absolutus; ita debet explicari, ut primo in eo ponantur, quæ primo præsupponuntur. Jam autem non ly dedero scientiæ, sed scientia prius præsupponitur datione. Deniq; debet expriminexus scientia non cum effectu, quod sit vi scientiæ futurus sed debet exprimi nexus cum datione, quæ datione fit ex prævisione effectus, requiriturq; scientia tanquam dationis directiva. Si ergo potius formari debet propositio. Scio hoc auxilium habiturum effectum, doq; illud, quia volo fieri effectum: taliter autem explicata illâ collatione auxilii, non sequentur ea, quæ pro absurdis infert Arriaga: non dicetur enim fore effectum: quia noscitur fore effectus, sed dicetur dari auxilium

R. P.
TH: MI
zianow
Tom. I.
D. V.

suum habiturum effectum: quia datur ex prævisione futuri effectus. Deinde, concedamus interim prædicto modo debere explicari collationem auxilii efficacis, licet ratione nexus inter objectum, & scientiam, pertineat illud objectum ad scientiam necessariam, diverso tamen respectu pertinere potest ad scientiam conditionatam: quia respicit conditionatum effectum in se liberum, nullamq; determinationem in causis habentem. Nec satis liquet, si pertineat illud objectum ad scientiam necessariam, quomodo sit illa ridicula cognitio, cum etiam cognitiones identicas involentes prædicatum aliquo modo distinctum à subjecto non appellemus ridiculas. Deniq; negatur, infinitam providentiam, adeoque prudentem posse stare sine scientia conditionata.

INSTAT Idem. Secundum S. Th. in causa libera ut tali, secundum ea, quæ se tenent ex parte actus primi non potest cognosci effectus infallibiliter futurus; ita etiam providentia Dei, quæ se tenet ex parte actus primi, non exigit certitudinem infallibilem de effectu liberè futuro, solum ergo requirit ut cognoscatur quando dat auxilium, quid possit ex illo sequi.

RESPONDETUR. Si in causis indeterminatis acceptis non cognoscatur effectus infallibiliter futurus, nullum est absurdum; est autem absurdum: Si providentia Dei, tenens sc̄ quidē ex parte actus primi, determinata tamen ad infallibiliter consequendum effectum, non habet certitudinem, cum possit illam habere salvā libertate, & debeat habere ne dicatur Deus cetero modo operari. Quanquam dici potest, providentiam quidē esse necessariam in actu primo ad consensum, sed non providentiam specialem, quæ jam innititur scientiæ conditionatae.

DICES 3. cum Borrul. a. num. 820. Si scientia media consensus esset necessaria ad decernendum auxilium re ipsa efficax; esset quoque necessaria ad existentiam consensus, ad existentiam consensus necessaria non est. Quod ipsum probatur. Si scientia media consensus esset necessaria ut ego consentrem, in eo, qui dissentit, non esset potestas proxima consentendi: cui enim deest requisitum simpliciter ad consentiendum, cuius acquisitio non est in manu ipsius, deest quoque potestas proxima dissentendi; dissentienti autem deest requisitum scientiæ consensus. Ut nemo dubitat, & hoc requisitum acquirere non est in manu dissentientis. Quod ipsum probatur. Si enim hoc requisitum scientiæ consensus acquirere esset in manu dissentientis, dupli id vii contingere posset, vel dissentiendo, & hoc non: quia scientia consensus non acquiritur dissensu, sed excluditur, vel consentiendo, & ne sic quidem potest acquiri: Nam id, ad quod necessarium supponitur existentia alterius, non potest

esse acquisitio primaria existentiae illius. Sic quia primum auxilium est simpliciter requisitum tam ad consensum, quam ad dissensum, neque consensus neque dissensus, possunt esse acquisitio primi auxilii: quia cognitio & voluntas sunt requisita ad amorem, amor non est acquisitio cognitionis & voluntatis. Prædeterminatio item, quia est necessaria ad consensum, non acquiritur consensu, scientia autem media consensus necessariò præsupponitur ad consensum.

RESPONDETUR. Imprimis. Retorquendo Argumentum: cum enim arguens dicas requiri disjunctivè scientiam conditionatam, vel assensus vel dissensus solvendum etiam ei erit argumentum. Directè autem dici potest, quod si ad consensum requisita esset scientia consensus per modum causæ, virium, & principiū operativi, carens illâ carceret necessario requisito. Sed quia illa habet se non nisi per modum applicantis, & quia scientiæ conditionatae assensus æquivaleret in ratione directivi, scientia conditionata dissensus, fit ut adhuc dissentiens non careat necessario prærequisito. Addo, quod scientia conditionata requiratur quidem antecedenter ad consensum absolutum; sed non antecedenter ad consensum conditionatum, & quia pro statu absoluto habetur potestas in dissentiente, ut ponat consensum, fit ut in ejus potestate sit, ut præfuerisset scientia conditionata assensus, de quo alias.

INSTAT Idem. Meus consensus pendet essentialiter à voluntate divina, non solum cooperante, sed etiam auxilia præparante, pendet insuper à voluntate non solum ut voluntas est, sed etiam ut divina est, voluntas autem divina quæ talis, est perfectissimè operans. Ergo si directio scientiæ mediae esset necessaria, ex parte perfectissimè operantis, esset quoq; necessaria ex parte consensus.

RESPONDETUR. Concedo, quod meus consensus pendeat essentialiter à voluntate divina, etiam præparante auxilia, sed nego quod omnia, quæ requiruntur ad voluntatem præparantem, ad voluntatem perfectissimè operantem, habeant se per modum causæ ad effectum, sed possunt se habere per modum applicatorum, possunt non requiri pro uno statu, licet requirantur pro alio, adeoque non requiri ex parte consensus. Quia autem scientia conditionata habet se per modum applicantis, applicando scilicet voluntatem præparantem auxilia, id est potest illa scientia non requiri ex parte consensus, poteritque illa applicatio fieri ab alia scientia, quæ æquivaleat huic in ordine ad applicandum.

Continuatur Solutio.

DEcuro hic argumenta, quæ sibi opposuit Borrul. quod non sit possibilis directio scientiæ conditionatae.

DICES

OL
ski
et Z:

DICES 1. Deus non potest dirigere in distributione auxiliorum à scientia media futuri dissensus. Ergo neque à scientia media futuri consensus.

RESPONDETUR. Verum esse Antecedens. Si procedat simul de amore inefficacitatem appetituq; ne sit consensus. Falsum autem hoc sensu, quasi conferat auxilium sufficiens, nescius pro illo signo, quod non sit habiturum effectum, dando tale auxilium in peccatum v. g. peccati; hoc est, videndo quod non sit effectum habiturum.

DICES 2. Scientia conditionata non dirigit positionem auxilii pro statu conditionato. Ergo neque pro absoluto.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia nullam habet antecedentiam scientia conditionata ad statum conditionatum; consequenter, nec formalitatem dirigentis, habet autem hanc antecedentiam respectu status absoluti, & ex altera parte requiritur, ne Deus cœceret operetur.

DICES 3. Si scientia media dirigeret voluntatem dandi auxilium, ut fiat consensus, esset principium consensus. Id implicat, everteret enim libertatem: quia scientia media esset principium connexum cum sensu, & inconjungibile cum dissensu, principium autem connexum cum sensu, & inconjungibile cum dissensu, destruit libertatem.

RESPONDETUR. Negando sequelam. Non enim esset principium, rigorosè loquendo, sed applicatio principii. Dato etiam quod esset principium, nihil sequeretur absurdum: quia scientia est principium connexum, cum assensu ex suppositione consensus, estque inconjungibile non nisi ex dicta suppositione cum dissensu. Infallibilitas autem ex suppositione usus liberi arbitrii, non destruit libertatem.

DICES 4. Si Deus ex directione scientiae conditionata daret mihi auxilium efficax, tunc cum eo auxilio non possem dissentire: hoc ipso enim illud auxilium esset & non esset efficax.

RESPONDETUR. Non possum ex suppositione consequenti dissentire auxilio efficaci, sed si ex suppositione consequenti non possum illi auxilio efficaci dissentire, sit hoc salvâ libertate, quia suppositio consequens, & orta ex usu libertatis, non aufert libertatem, implicatq; ex suppositione, ut cum consequenti illo auxilio dissentiam, licet non implicet secundum suppositionem antecedentem.

INSTAT. Deficiente præscientia futuri consensus sub hoc auxilio, non esset hoc auxilium, me autem dissentiente desiceret præscientia futuri consensus sub hoc auxilio. Ergo non esset hoc auxilium, aliunde autem esset: quia illi coniungerem dissensum. Ergo esset & non esset.

RESPONDETUR. Fore illud auxilium idem

quoad entitatem, sed non idem quoad sua connotata, & formale.

DICES 5. Ex nostra sententia sequitur consequens implicitorum ex veris premissis, quod est absurdum. Sequela probatur hoc syllogismo. Si Deus hoc auxilium prævideret inefficax ad consensum, non existet et hoc auxilium, sed si hoc auxilium coexistet cum dissensu, Deus prævideret illud inefficax ad auxilium. Ergo si hoc auxilium coexistet cum dissensu, non existet et hoc auxilium.

RESPONDETUR. Majorem esse veram, quod scilicet hoc auxilium non esset idem quoad sua connotata, est tamen idem quoad suam entitatem, quo sensu etiam consequens verum est.

DICES 6. Si Deus donaret mihi hoc auxilium ex directione scientiae mediae, sequeretur hoc auxilium, non præcedere meum consensum absolutum, quod est absurdum. Sequela probatur. Quia si ego non consentiam, neque existet illud auxilium ex directione scientiae mediae, requisitum autem ad existentiam aliquius, supponere non potest existentiam illius.

RESPONDET Borrul. Requisita esse quodam per modum effectus, & alia per modum principii vel concomitantis. Requisitum per modum effectus non debet habere rationem antecedentis, & quia scientia media requirit consensum absolutum tanquam effectum, huc illum non prærequirat ante se.

DICES 7. Admissa directione scientiae mediae, prævisis omnibus auxiliis inefficacibus, potest Deus habere hoc decretum. Nolo existere in Petro ullum auxilium inefficax, hoc posito, Demus Deum donare Petro auxilium. A. eo dato auxilio non posset Petrus dissentire. Ergo nulla esset in illo libertas. Antecedens probatur. Quia in primis non posset dissentire conjungendo dissensum cum eo decreto, quia cum eo decreto inconjungibilis est; neq; potest dissentire impediendo Decretum: quia tunc tantum potest impediendi Decretum de assensu, suo dissensu, quando decretum de assensu est connexum cum sensu; illud autem decretum non est connexum cum assensu: quia illud decretum existere potest non solum in sensu Petri, sed etiam quin ullum auxilium conferatur Petro.

RESPONDETUR. Duplex decretum cogitari potest, quo Deus dicat. Nolo existere in Petro ullum auxilium inefficax. 1. Non præconsulta ullo modo libertate Petri, & sic conceditur totum; nempe tale decretum sublatrum libertatem. Sed nego, tale Decretum formari secundum directionem scientiae conditionatae: quia illa præconsultit de usu conditionato nostra libertatis; hic autem supponiturnula fieri præconsultatio. 2. Decretum potest cogitari tale, quo Deus ex præconsulta nostra liber-

Disputatio V.

121

libertate formet tale decretum, dicatque: Nolo existere in Petro illum auxilium inefficax, cum tali decreto posset dissentire, licet nunquam sit dissenturus. Et si illud Decretum formatur præconsulta nostra libertate, dissentiendo posset impedi, licet non sit impediendum. Potest illud Decretum existere, sine ullo consensu absoluto, sed non sine ullo etiam conditionato, cum supponatur in hoc Decreto ad salvandam libertatem consuli, quid esset homo aëtutus, scilicet. Quia autem illud Decretum potest esse sine ullo consensu absoluto, poterit etiam esse, quin illum auxilium absolute conferatur, licet conferatur conditionate pro eventu conditionato.

Decurro item ea quæ opponi possent contra Assertionem 4. & 5.

DICES 1. Assumendo, quod Deus non attendat ad efficaciam in dandis auxiliis. Major beneficentia fuit decretum vocandi Judam ad Apostolatum in quo damnatus est, quam Decretum vocandi alterum ad statum matrimonii in quo salvatus est, & tamen Deus in vocatione Iudei non attendit ad efficaciam vocationis. Ergo major Dei beneficentia pensanda non est, ex vel in ordine, ad efficaciam vocationis.

RESPONDE TUR. Majoritatem beneficentiae finali, maiorem esse in vocatione ad matrimonium, sed inchoativè & objectivè major est beneficentia in vocatione ad Apostolatum. Attendit autem Deus vel maximè ad finalia.

INSTABIS. Beneficium astimandum non est ex eventu pendente à libertate recipientis. Ergo beneficium vocationis non crescit ex bono usu illius, adeoque nec ex volitione boni usus.

RESPONDETUR. Verum esse Antecedens, si ad conferentem non spectat facere ut ponatur eventus, quantumvis pendens à libertate recipientis, secus si pendeat à dante: Nam selectione illa, quæ est penes ipsum conferentem, verè adhuc est beneficium.

DICES 2. Eligere unum auxilium inefficax inter infinita efficacia, quibus permixtum est, contingere moraliter non potest, nisi ex industria felicitatur inefficax.

RESPONDE TUR. Si ly ex industria, significat agere positâ præinformatione, quod non fit secuturus eventus, verum est Antecedens. Si ly ex industria supponat pro inclinatione ad non servandum v.g. præceptum. Falsa est proportionatio, nec probatur.

DICES 3. Si Deus conferret auxilia inefficacia, non motus illorum inefficacia, id ideo est: quia haberet scirum desiderium salvandi omnes, non habet autem: quia qui evidenter scit medium futurum irritum, & nullatenus perfectum ad finem, incepit, & imprudenter eliceret illud ex serio desiderio finis. Deus au-

tem scit evidentissimè auxilium purè sufficiens fore irritum.

RESPONDE TUR. Deum non utcunque sed quantum ex illo habere desiderium efficax salvandi homines. Unde etiam dat media, quæ non sint quantum ex illo irrita, proportionando media fini, & intentioni. Cæterum qui evidenter scit medium, quantum ex conferente, fore omnino irritum imprudenter eligeret ex serio desiderio finis.

DICES 4. Si Deus attenderet ad efficaciam, id ideo esset, ut ita salvetur in hac collatione ratio major doni. Sed non salvabitur, quia in manu hominis esset illud beneficium: quia ipsa etiam scientiæ efficacia esset in manu hominis: nemini autem bene fit per hoc, quod habet in manu sua.

RESPONDE TUR. Quamvis sit in manu hominis, ut sit illa scientia conditionata, exhibendo scilicet illi objectum, sine quo non posset esse; non est tamen in manu hominis ipsa collatio selectio, sed tantum objectum collationis, collatione pendente à Deo, ad eum modum, quo, in manu est præfecti Thesauri, objectum collationis, collatio autem in manu Principis.

DICES 5. In manu hominis est, quod decretum collativum auxilii sit, vel non sit specialis benevolentia, consequenter ipse sibi, & non illi Deus specialiter benefaciens.

RESPONDE TUR. In manu hominis est, quod ad objectum specialis benevolentiae, sed non est in manu ejus, quoad rationem voluntatis felicitatis objectum; beneficium autem hoc, non debet spectari penes objectum, quod est consensus conditionatus: quia in consensus conditionatis, pares sunt reprobri electi, sed penes collationem gratiæ connotantis illum consensum, quæ collatio est penes solum Deum.

NOTO. Si comparentur, scientia conditionata, & voluntas conferendi auxilium efficax ad objectum, quod est consensus conditionatus, in hoc sunt paria: quia sicut scientia conditionata præquirit objectum scibile, ita & benevolentia, objectum specialis utilitatis. Sed in hoc est disparitas, quia Objectum illud, ita determinat scientiam, ut non possit non esse; ratione cuius videtur esse magis in manu creaturæ, scientia. Jam autem posito objecto, non determinatur Deus, ad dandam gratiam, tale Objectum connotantem; hinc tora ejus collatio erit benefica. Quod ulterius in hoc resolvitur, quod notitiae sint necessariæ, selectiones autem sunt libera dispositionis.

INSTABIS. Ex dictis sequi, quod creaturæ saltem erit & non Dei, quod existat speciale beneficium: est enim creaturæ & non Dei, quod sit determinatio auxilii, & quidem indifferens ad consensus. Ergo sicur Dei est, quod existat specialis beneficentia, quia ejus est determinatio.

(L) mina

minatio ad illam, ita creaturæ erit, quod existat speciale beneficium, quia ejus est determinatio ad illud.

R E S P O N D E T U R. Creaturæ esse, sed Dei gratiâ adjutæ, ut existat objectum beneficij specialis, sed non est creaturæ, ut ponatur ipsa exhibito & collatio illius boni. Sit v. g. laborat subditus, ut habeat Dominus copiam fermentem, nec tamen sibi ipsi benefacit, sed benefacit ei Dominus, dando illam fermentem. Cusoribus pecuniae solvit eadem pecunia, quam procuderunt, neque tamen cusores sibi benefacint, sed Princeps; ita & in præsenti.

DIFFICULTAS II.

Defenditur necessitas scientiæ conditionatae.

Gonet Tom. 2. de scientia Disp. 5. art. 2. & sequentibus. Impugnat scientiam conditionatam sub titulo scientiæ Mediae, quæ argumenta ejus hinc pensanda, & vix quidem aliquid adferetur, quod non sit à nobis prætatum, in 1. parte. Illic tamen adlata, hinc etiam applicari debebunt, & ea applicare in præsenti præstat. Sit

Punctum Difficultatis 1.

Argumenta ab auctoritate Augustini.

Objetus 1. Gonet Disp. 5. de scientia, a. 2. Scientia media fuit familiaris apud Semi-Pelagianos, quam tamen dicunt nostrates, à se esse inventam: & quod fuerit Semi-Pelagianis familiaris, probat hoc ex Fausto, qui agnovit eam independentem à decreto, quod etiam faciunt nostri.

R E S P O N D E T U R. Constare, quod aliqui ex nostris, putarint hanc esse sententiam à se inventam, sed ubi? In Augustino; constat enim, illâ usum fuisse S. Augustinum, nec de hoc est controversia ultra inter nos. Sed convenimus in hoc omnès, quod ea scientia conditionata, quam defendunt nostri, non fuerit eadem cum ea, quæ utebantur Semi-Pelagiani, de quo egit 1. part. Disp. 4. Unde quantum ad præsens, dicitur, quod scientia conditionata, quæ utebantur Semi-Pelagiani, habuerit pro objecto consensus nostrum conditionatum, sed à viribus naturæ profectum; objectum autem scientiæ conditionatae, quæ nos utimur, est consensus conditionatus, sed ex gratia conditionatae danda prævisus. Inde contra Faustum dicimus, quod ex prædestinatione Dei, (nomen Prædestinationis latius accipiendo, nempe etiam pro præparatione conditionata auxiliorum conditionate dandorum, quam acceptiohem admittit Gonet loco cit. Ar. 2. §. 1. & colligitur ex Aug.

loco quem cito 1. parte D. 4.) intelligi debeat humanorum actuum causa, & per nos enim discernit aliquid prædestinationis auxiliis, quam visulud præscientia non explorarit, quæ per Faustum, explorare debuit consensum naturalem, quam explorationem consensus naturalis in operæ salutis nos rejicimus. Sed juvat iterato repeter, per quid id, quod dictum est Primâ parte, Disputatione 4. num. 37. per quidnam licet distinguitur sententia nostra à sententia Semi-Pelagianorum.

Distinguitur imprimis, *Objecto.* Quia sententia conditionata, quæ Societas utitur in explicandis difficultatibus in opere salutis, habet pro objecto merita conditionata supernaturalia. Sententia autem Semi-Pelagianorum, iteratur scientiæ conditionata, habente pro objecto, merita naturalia. Expressit hoc Augustinus libro de Gratia & libero Arbitrio, cap. 6. *Si merita nostra sic intelligerent, ut etiam ipsa dona Dei esse cognoscerent, non esset reprobanda ipsa sententia. Quoniam verò merita humana scripturam, ut ex semetipso habere hominem dicunt, propterea necessario responderet apostolus: Quia enim te discernit?*

Distinguitur Secundo, *Ipsa.* Quia Semi-Pelagiani docebant pro meritis conditionatis aliquem præmiari, & pro demeritis conditionatis puniri, nostrum autem nemo dicit, quod ob prævisionem conditionatam, sequatur absoluta collatio præmii vel peccati. Hanc mentem Augustinus Semi-Pelagianorum expressit de Prædestinatione Sanctorum cap. 12. *Sed unde hoc talibus viris in mentem venerit, nescio: ut futura, quæ non sunt futura, puniantur aut honoretur merita parvorum. Idem habet ibidem cap. 14. Si judicarentur homines pro meritis sua vita, quæ non habuerunt, morte preventi, sed habituisse, si vivèrent, nihil prodebet ei qui raptus est, ne militiam mutaret intellectum ejus. Nihil prodebet ei, qui lapsi moriuntur, si ante morientur: quod nulus dicere Christianus audebit.* Idem habet epistola 10. describens Semi-Pelagianorum sententiam. *Quem nequiter novit fuisse virtutum, sine baptismo facit & mori, sic in eo puniens opera mala, non quæ fecit, sed quæ facturus fuit.* Eadem scientiæ utebantur Semi-Pelagiani, ut ostenderent, beneficium Prædestinationis non esse beneficium speciale conditionatum à reliquis gratiis, sed sufficere putabant ut salvetur quis, quod prævideantur opera illius bona ex gratia facta; ante quæ bona opera, præcesserit fides v. g. naturalis, vel alia opera bona naturalia. Et tamen nemo est ex Nostris, qui præter prævisionem bonorum supernaturalium non ponat decretum Dei Prædestinationis tanquam specialem Dei favoris, à reliquis gratiis conditionatum. Quod autem id senserint Semi-Pelagiani, ostendit id integerrimus liber S. Augustini, de Prædestinatione Sanctorum, & de bono perseverantia.

Coll.